

Institutionen för Asien- och Mellanösternstudier

Mitsuyo Kuwano Lidén

Studierektor för utbildning på forskarnivå/Director of Doctoral Studies

Lokala riktlinjer för valfria kurser och examination av individanpassade kurser på forskarutbildningen vid Institutionen för Asien- och Mellanösternstudier, fastställda av Institutionsstyrelsen 2018-01-31, senast reviderade 2022-02-09.

Av SU:s styrdokumentet ”Regler för utbildning och examination på forskarnivå”, antagna 2020-12-17 (SU FV-1.1.2-0526-20) under punkten ”Prov och examination” (ss. 16–20) att en handledare inte får vara examinator på en kurs där enda kursdeltagare är handledarens doktorand. Detta leder till svårigheter – i synnerhet när det gäller ämnesinriktade (läs)kurser – för mindre institutioner som vår egen där kompetensen hos den disputerade och fast anställda personalen är individualiserad. Handledaren är normalt den som bäst kan avgöra både litteraturlistans relevans, examinationsformens lämplighet och huruvida lärandemålen bedöms som uppnådda. Inom våra ämnen krävs normalt även språklig kompetens, framförallt när det gäller ämnesinriktade läskurser, där en stor del av litteraturen i normalfallet är på det för avhandlingsprojektet relevanta språket (arabiska, japanska, kinesiska, koreanska eller turkiska).

I styrdokumentet står följande:

En examinator inom utbildning på forskarnivå ska ha anställning som **lärare** vid Stockholms universitet och dessutom i regel ha doktorsexamen.¹ En person med anställning som forskare kan inte vara examinator.

Doktorandens prov under utbildningen ska inte bedömas av handledaren utan av examinator. Om doktoranden deltar i kurs tillsammans med flera deltagare och där examinator är någon av doktorandens handledare, ska den berörda doktorandens prov i normalfallet bedömas av annan än examinatorn. Är detta inte möjligt, t.ex. om examinatorn är den enda tillgängliga läraren med ämneskompetens, bör övervägas att ta in en ämneskunnig extern examinator.

Examinatorn måste ha goda kunskaper inom det som ska examineras, liksom kunskap om vad det betyder att som anställd i en statlig myndighet fatta beslut riktade mot enskilda.

Examinatorn kan även fatta beslut om alternativa examinationsformer eller studietakt för att en doktorand med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett **likvärdigt** examinationsalternativ, i meningen att examinationen kontrollerar att de förväntade studieresultaten uppnås, jämfört med en doktorand utan funktionsnedsättning.

Rektor har delegerat beslutet att utse examinatorer till områdesnämnderna. Beslutet får inte vidaredelegeras längre än till institutionsstyrelse eller prefekt.

¹ Läraranställningar vid Stockholms universitet är, enligt anställningsordningen: biträdande lektor, universitetslektor, professor, adjunkt, adjungerad professor, gästprofessor, adjungerad lärare, gästlärare och timplärare.

Detta innebär att för varje individualiserad (skraddarsydd) kurs ska studierektor för forskarutbildningen i god tid lägga fram förslag på examinator till Institutionsstyrelsen. Examinationen och hanteringen av betygsärendet genomförs på följande sätt:

- 1.Handledare och doktorand föreslår en lärare som examinator på kursen, och informerar studierektor för forskarutbildningen om sitt förslag.
- 2.Handledare, doktorand och examinator bestämmer form av examination.
- 3.Studierektor för forskarutbildningen lägger fram förslaget tillsammans med relevant information om kursen till Institutionsstyrelsen, eller om inget sammanträde är planerat inom rimlig tidsram, gör framställan till prefekten för ett prefektbeslut.
- 4.Efter avslutad kurs genomförs examinationen. Handledaren bedömer och skriver en motivering som skickas till examinatorn tillsammans med övrig relevant information i form av doktorandens rapport eller presentation, litteraturlista, mm. Om examinationen helt eller till del sker genom en muntlig presentation ska examinator självfallet närvara vid denna presentation.
- 5.Examinator gör en bedömning av det material som inkommit, och meddelar därefter om godkännas eller ej. Informationen ska gå till doktorand, handledare och studierektor för forskarutbildningen.
- 6.Studierektor för forskarutbildningen ansvarar för att resultatet läggs in i Ladok. Om studierektor för forskarutbildningen själv inte har rätt behörighet till Ladok ska resultatet lämnas till Ladok-ansvarig personal.

Typ av kurser och nödvändig information

I de aktuella Allmänna Studieplanerna (ASP) ingår 30 hp obligatoriska kurser. Kursen *Humanioras vetenskapsfilosofi* (7,5 hp) är en fakultetskurs, och kursen kan läggas in direkt i Ladok. *Asiens/Mellanösterns språk och kulturer* (7,5 hp) är en kurs som finns i SISU (Studieinformation vid Stockholms universitet) med kurskod, men för vilken även andra kurser kan tillgodoräknas. *Ämnesinriktad kurs I* respektive *II* (7,5 hp vardera) är även de kurser som finns i SISU med kurskod, men för vilka även andra kurser kan tillgodoräknas. En beskrivning av innehållet i individuella kurser kan läggas till i Ladok.

Inom ramarna för de aktuella Allmänna Studieplanerna (ASP) ges även utrymme för individuellt valda kurser. Dessa kurser kan vara tillgängliga kurser inom forskarutbildningen för ett ämne som berör doktorandens avhandlingsämne, eller kurser som är skraddarsydda för en individuell doktorand, och anpassade efter den doktorandens specifika behov.

1. Befintliga kurser

I detta fall ska följande – normalt befintliga – information och dokumentation finnas tillgänglig för handledare, doktorand och studierektor för forskarutbildningen före kursstart:

Innehåll	Krävs för Ladok	Anm.
• Kursens benämning på svenska	Ja	
• Kursens benämning på engelska	Ja	
• Kurskod	Ja	
• Högskolepoäng	Ja	
• Lärandemål		
• Kursens innehåll		
• Arbetsform(er) eller undervisningsform(er)		
• Litteraturlista		
• Obligatoriska moment		
• Examinationsform(er)		
• Betygsgradering och kriterier		
• Institution där kursen ges	Ja	
• Behörighet	Ja	

2. Skräddarsydda/individualiserade kurser.

Med referens till SU:s regler för utbildning och examination på forskarnivå ska följande information och dokumentation finnas tillgänglig för handledare, doktorand, examinator och studierektor för forskarutbildningen före kursstart. Studierektor ansvarar för att examinator beslutas av Institutionsstyrelsen eller – i förekommande fall – av prefekten.

Innehåll	Krävs för Ladok	Anm.
• Kursens benämning på svenska	Ja	
• Kursens benämning på engelska	Ja	
• Kurskod	Ja	Skapas vid inst.
• Högskolepoäng	Ja	
• Lärandemål eller kursens målsättning och relevans för doktoranden		
• Kursens innehåll		
• Arbetsform(er) eller undervisningsform(er)		
• Litteraturlista		
• Obligatoriska moment		
• Examinationsform(er)		
• Betygsgradering och kriterier		
• Institution där kursen ges (normalt den egna institutionen)	Ja	
• Behörighet (= antagen till forskarutbildning)	Ja	

Efter avslutad examination

- När kursen är klar ska betyget rapporteras in i Ladok. Examinator informerar studierektor för forskarutbildningen för vidare hantering av betygsärendet.
- Genomförda kurser ska därefter föras in i doktorandens ISP.
- Dokumentation om genomförda kurser ska skickas till studierektor för forskarutbildningen.